

Otokar Březina

Stavitelé chrámů

Otokar Březina
Stavitelé chrámů

«Public Domain»

Březina O.

Stavitelé chrámů / O. Březina — «Public Domain»,

Содержание

Zpěv staletími bloudící	5
Stavitelé chrámu	6
Vigilie	9
I	9
II	11
III	12
Jsem jako strom v květu...	13
Конец ознакомительного фрагмента.	14

Otokar Březina

STAVITELÉ CHRÁMŮ

Zpěv staletími bloudící

Zpěv staletími bloudící táh' naší touhy snem,
ze zahrad, kam jsme nevešli, dech květů roztál v něm,
jak oblak neviditelný se snesl kolem nás
a deštěm vůní, chladnoucí, se v tichých, těžkých tonech třás'.

V mlh jeho stínu etherném nás míjel cizí den,
jenž dosud přival růží svých nám nesvál do oken
a lásky srpnem bez konce na naše nivy nezaleh',
však za obzorem vinicím dal zrání ve svých úpalech.

Zpěv staletími bloudící táh' naší touhy snem,
tep srdcí, zrychlen Blížením, se v rythmech třásl v něm:
krok Mistrův času po vlnách a sestup svatých vidění
po schodech září měsíčních a bílých blesků odění.

A tichem našich modliteb se sesílil a hřměl,
jak v tisícerych blankytů by klenby narážel,
a světlá rozkoš, do noci jež z vln mu stoupala,
jak kdyby dnem se rozlila a všechny světy koupala.

Stavitelé chrámu

Viděli jsme zástupy nesčíslné. Ponurou majestátností věcí
kráčeli smutni. Cizí byly si duše jak by každá z jiného světa
po tajemném ztroskotání zachránila se na zem.
I snily o svých ztrátách.

O samotách uprostřed magických lesů, nad nimiž slunce
podobno ptáku zlatými křídly nekonečnými brázdilo ether;
celým vesmírem letěla jeho píseň o slávě života
harmonického,
o zázracích tvůrčího jitra v zahradách země a podmořských
nížin,
v modrých prerách vzduchu a vody:
v oceány se sklánělo v žízni a pijíc rozvlnilo je bouří,
v jeskyně ametystové pod ledovci západů do hnízda
horských růží šlo spáti
a jeho sen viditelný, hra tisíců bratrských sluncí,
tančících v rythmech hudby melancholické, vznášel se nekonečnostmi
zářící láskou. Noc dávala hovořit květům o jejich léčivé síle
a opojení, jež dřímá v hroznech a máku. Znali jemná
slova,
jež jako rozhozené zrní lákají ptáky. A zvířata lesní,
která neokusila krve, je přítulně navštěvovala.

Snili o městech, jež vládnu nad zeměmi. O rozkoši práce,
slavnostním zvonění kladiv, zkrocení ohně, závratích boje,
signálech jízdy, sladkosti nebezpečství, hrdoosti dávajících,
smělosti ruky, jež hází tajemné sítě nad národy
a o slovech, jež jako smolné věnce padají na města
nepřátelská.

O pýše orlů na horách osamělých, jejichž vířící křídla
rychlostí letu zdají se nehybně ztuhlá jak z kovu
a stačí zrakům protínajícím soumravný vesmír jak hvězdy.

O rozkoši zničení, triumfální jízdě cyklonů nad rovinami,
požárech lesů, ledových vichřicích polů, o démonickém
výsměchu živlů,
které v řinčení přetrhaných řetězů blesky vybíjejí se v chaos.

O tragické žízni hledajících, honbě, která tajemství stíhá
cestami nesčetných světů, ústících v jediném světě,
zmateně probíhá tisíciletími, číhá na předvěkých
pohřebištích
a jako na skoby řeřavé ještě, dokuté právě posledním
úderem kladiv,

na slunce větší svá tenata neviditelná
a lovecké sítě spouští v plamenná moře, která je tráví
jak pavučiny. A odsouzená hledati věčně
mate se mlčeními, která si kolem ní odpovídají
v magických dotknutích rukou, v agonii mučených zvířat,
v početí zakrytém blesky, v šílenství strhaných zraků
i v pýše
zahrabávající do země stopy, jimiž jsi krácel.

Snili o rozkoších nejistoty a hry, rozčilení tržišť,
o zmatku tisíce jazyků, pokřikem plnicích duší jak
přístaviště,
kam ze všech moří se vracejí lodě a kde orgie básní,
nadějí, krve a hříchu přehlušují hukot moří
a pozdravnou střelbu a orchestry přijíždějících.

A večer o sladkosti hudby táhnoucí nábřežími
jak etherná mlha, do níž se stáplí tisíce světél,
nad řekami, jež jako žíly studené záře zdají se prýštit
z měsíce. O ženách záhadných, zemdlených tíží své krásy,
jež volají milence písněmi zadumčivými. A jejichž šepot
a vlnění šatů zdá se zakleto v květech a dřímotě keřů:
bílé, ve fosforném jiskření drahokamů a rtů, halí se
v soumrak,
jak by jich ruce, s pohyby hadů uspávaných kouzlem,
házely zrní magické vůně v srdce zapálená jich zraky
a v omamném kouři k odpovědi vyvolávaly duše mrtvých.

Ale nejposlednější ze všech (jak jsme zakvíleli láskou!)
miliony vyděděných, mravenci, kteří vyhrnuli se z lomů,
otroci, kteří plíží se žitím jak sady zapovězenými,
táhli kolem nás mlčky. Umdlená jejich duše neměla snů.
Jen v zajiskření očí při úderu rány neočekávané
viděli nad sebou klenutí nebes, zčernalé soumrakem věku,
jako strop ponuré dílny, začazené prací tisíciletou:
dmychaly větry do výhni pod obzorem, v Gehennu
rudého žáru,
kde celé pralesy vyvrácené zdály se praskat vln ohnivou tíží,
a jako bubliny vyfouklé ze skla, blankyty země
objímající,
hrající duhou a modrem, kopule etherných paláců štěstí,
okna na vrcholu klenby pro světlo s výše, se tavily
v páře,
a kroužily pěnou po hladinách varu připraveného,
jehož reflex přes celý hvězdnatý zenit se šířil
a v sazích mraků se chystal, jak zlatý písek splený krví:
gigantské pohybující se stíny promítaly se na něm,
jak obraz tajemného zápasu kolem věčných ohňů:

Mezi nimi šli stavitelé tvého chrámu. Ti jediní ze všech
poznávali se znameními. Jako slib jiných nebes a země
viděli hrůzu a nádheru věcí. V plnosti nesčíslných forem
cítili prvotní napjetí tvého tvůrčího dechu,
jež jako Eliášovo světlo ze všech nejvyšších linií krásy
se jiskří
nad krajinami oblaky věků zatíženými
a ranami blesků ochromí zčernalou ruku odvážlivého.
Vykoupením tajemné viny byla jim bolest a práce.
Jistotou cesty vnitřní radost, nepohnutá, bílá a silná
jak slunce,
jež, třeba neviditelné uprostřed bouře a noci,
dle věčného zákona vládne zemí. Vítězů matku a sestru
ve květu tisíciletí, na rtech zardění jitřní, vítali ženu
a souhvězdí letní Orel, Labuť, Delfín a Lyra
vstávala v záři do jejich nocí, po dni, který se dloužil.
K milionům trpících bratří bylo posláni jejich
jako k najmutí dělníků k stavbě. Ale aby žhavější byla
slova najímajících a ruce odměňujících horkostí touhy,
tvá spravedlnost, silná a vládnoucí smrtí,
rtům jejich odňala vzpomínku na všechnu sladkost země.

Vigilie

I

Jak stráže tvé bdíme
na místech nebezpečství;
před námi hranice svaté tvé noci,
za námi království spících.

Těžký dech bratří nám do tváří šlehá,
rozžhaven tisíci sluncí,
jež sálají před jejich zraky
ve snění uzavřenými,
pro nás už neviditelná.
A gesta jejich nesčetných rukou,
umdlených k smrti pracemi snění,
jež marně se hledají ve tmě,
a zmatená slova šeptaná ze snů,
dušená polibky stínů,
spojují naše duše
v nový smysl.

Hvězda za hvězdou hasne,
za světem světy,
vteřiny mrtvé
na orloji věků.
A ti, kteří z bratří se probudili,
sedají vedle nás,
ubledlí ještě tajemstvím spánku,
k vigiliím.
A přece, kolikrát, slabí,
záviděli jsme spícím!

Žár našich zraků spálil nám řasy,
když jsme je přivřeli mdlobou.
Všechna světla,
jež do rukou vtiskli nám odcházející,
vyhasla v našich lampách,
a my ještě bdíme.
Jen moře světelkujících, plameny modré
nad poklady skrytými v hlubinách země,
chvějí se šachtami noci,
hornické kahany
z výšin světla sestouplých
dělníků-stínů.

A tušení našeho jitra v dálce!
Ve tmách symboly věcí,
mlčenlivé.

II

Slyšte! Paprsků píseň,
sluchová halucinace,
zahřmění zvonů neviditelných
do bdění vysíleného,
zaznívá k našim duším
přes celou hloubku země!
Odvrácená polokoule našeho světa
tam koupe se v slunci
příštího rána!
Kvetoucí zahrady ostrovů jižních
tam plují uprostřed moří!
Neznámí ptáci v oblacích jisker a písni
snesli se nad lesy palem!
Světlem jak tíží zlatého vína
se převrhly kalichy květů,
až rozlité voní z trávy!
Motýlům vžhala se v plameny křídla
rychlostí letu!

Ale zde noc, otevřena věkům,
a zraky otevřené noci
a bolesti bránící zavřít je v snění
a oklamat žízeň retů
polibky stínů...

Z chvíle zas těžce vyrůstá chvíle,
jak z propasti propast,
již v podzemních sklepeních
horstva vápencového
staletí klenou:
ztracená řeka, ze světla sřícená do tmy,
vráží tam, zpěněná, v tisíce slují
a hledá a volá žhavého milence svého,
slunce!
Celý svět kvílících zvuků,
jak bázeň kleneb se sesouvajících,
hřímá ohlasem jejího pláče,
marně:
zapadlo slunce, zapadlo v studených lesích
stalaktitových...

III

O moci Věčného Slova!
Vysvobozující!
Soumraky v sladkost rozpouštějící
druhým světlem!
Modlitbě nové nás nauč
v bolestech našich
nad sněním bratří!
Modlitbě úzkosti smrti a krve utišující,
úzkosti lásky a vzrůstu sesilující,
ovládající bytosti neviditelné,
od loží bratří zaklínající
upíry snění!
A až proměníš v jediný požár
okamžiky naše,
šleхни svým vichrem
v jejich jiskřící chaos;
do čtyř tajemných polů je rozvěj
a v hlubinách noci
na sta mil od sebe nechej je zářit,
jak v blankytu černém
systémy hvězd,
a závratný prostor vesmíru tvého
pronikat vroucností světla,
spojené jednotou zákonů tvých,
hasnout a znova se nítit,
kroužit a letět a hrát,
dle svaté tvé vůle
po věky!

Jsem jako strom v květu...

Jsem jako strom v květu, zvonící hmyzem a včelami:
ticho a smích;
krev, to je sluneční východ, kde v ohni se koupe
omladlý den;
v koridorech světla jsem prostřela vůně pro kroky
milenců svých
a všechna tajemství noci jsem hodila do klína žen.

Však žárlivá nechci, když za noci dřímá, umdlená
objetím jar,
bys toužil po etherné kráse mých sester, jež vábí tě
k hrám:
tisíce let jsem skládala bohatství svá jak královský dar
a těm, kteří dovedou ničeho nežádat, celý ho dám.

Pro ty je dráždivá krutost mé lásky,
umdlení hrobový mír,
hloubka mých zraků, z nichž sálá
osudných souhvězdí vír,
vteřin mých číše, kde věčnosti světlo

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.